

Bilag til F. t. L. om Ægtefællers Arveret og uskiftet Bo.

begunstige. For at forebygge saadanne Misligheder gives der enhver Arving Ret til inden en vis bestemt Frist at faa en saadan Gave omstødt, hvis den staar i Misforhold til Boets Formue, og Modtageren var i ond Tro. Er Modtageren en tilkommende Ægtefælle eller en Arving, vil den onde Tro som Regel foreligge, og Beviset herfor vil ikke behøve at være saa strengt. I andre Tilfælde vil Beviset være vanskeligere at føre, men Faren for Bortgivelse af Gaver er da ogsaa langt ringere.

Da en saadan Bortskænken af uforholdsmæssige Gaver altid vil være et Misbrug af Raadigheden over Boet, vil der i de samme Tilfælde tillige blive Adgang til at begære Boet skiftet. Men netop denne Ret til Skifte vilde ofte være værdiløs, hvis man ikke samtidig kunde forlange den mislige Transaktion omgjort. Hvis paa den anden Side de interesserede ikke finder Anledning til at begære Skifte, er der heller ingen praktisk Grund til, at de skal kunne tvinge Trediemand til at give Gaven tilbage til Ægtefællens fortsatte Raadighed. Det bestemmes derfor, at Reglen i nærværende Paragraf kun kan bringes til Anvendelse, hvis Boet ifølge en inden den fastsatte Frist fremsat Begæring tages under Skiftebehandling enten i sin Helhed eller til Udskiften af en enkelt Arvings Lod.

Endelig tillægges der i § 6, 3. Stk., Arvingerne Ret til, naar Ægtefællen paa denne eller anden Maade ved Misbrug af sin Raadighed over Boet væsentlig har formindsket dette, at kræve Vederlag for Formindskelsen i Overensstemmelse med Reglerne i § 23, 1ste Stk., jfr. § 24, i Forslag til Lov om Ægteskabets Retsvirkninger. Kravet maa fremsættes, naar Skifte finder Sted. Et saadant Misbrug vil navnlig kunne foreligge som en Begunstigelse af Ægtefællen selv, f. Eks. ved Tegning af en Livrente umiddelbart forinden nyt Ægteskabs Indgaaelse.

Ved Reglen i § 6, 3. Stk., overflødiggøres Reglen i § 85 i Udkastet af 1918, der har følgende Ordlyd: »Ved Skiftet mellem den efterlevende Ægtefælle og den førstafdødes Arvinger finder de sædvanlige Skifteregler tilsvarende Anvendelse«. Denne Bestemmelse findes som § 155 i Regeringsforslagene fra Rigsdagssamlingerne 1918—19 og 1919—20 til Lov om Ægteskab. Ifølge Motiverne til Udkastet af 1918 sigter Paragraffen særligt til de nu i Forslaget til Lov om Ægteskabets Retsvirkninger i §§ 23 og 24 optagne Regler om Vederlagskrav mellem Ægtefæller i Anledning af Formindskelse af Fællesboet. At disse Vederlagsregler kan anvendes af og overfor den

efterlevende Ægtefælle, der skifter efter at have hensiddet i uskiftet Bo, paa Grund af Vanrøgt af Fællesboet under Ægteskabets Bestaaen, fremgaar af Bestemmelserne i §§ 23 og 24. Det er særlig vigtigt, at Kravet kan rejses imod den efterlevende, der maaske skifter efter kun i kort Tid at have hensiddet i uskiftet Bo. Mere tvivlsomt er det vel, hvorvidt Arvingerne skal kunne rejse Krav mod den efterlevende Ægtefælle for hans Vanrøgt, medens han har siddet i uskiftet Bo. Det synes dog rettest at indrømme enhver af Arvingerne et saadant Krav, da de samme Grunde, som har fremkaldt Bestemmelserne om Vederlagskrav mellem Ægtefællerne, med ligesaa stor Styrke taler for at indrømme de i det uskiftede Bo interesserede Arvinger Adgang til at erholde Vederlag fra Ægtefællen, naar han har paaført Boet væsentlige Tab ved Misbrug af sin Raadighed over Boet. Dette Vederlagskrav indrømmes Arvingerne ved Reglen i § 6, 3. Stk., der desuden kan anvendes, naar Arvingerne ikke kan eller vil kræve Gaveretshandlen omstødt i Henhold til § 6, 2. Stk.

ad § 7.

Som omtalt ovenfor S. 17 er det en nødvendig Følge af det uskiftede Bo, at den længstlevende Ægtefælle samtidig med at modtage den førstafdødes Bodel maa paatage sig det fulde personlige Ansvar for den Gæld, der hvilede paa denne, ligesom Arvingerne maa befries derfor. Kun paa denne Betingelse er det muligt at lade hele den afdødes Formue gaa over til den længstlevende i Overensstemmelse med den gamle Retsgrundsætning, at vil nogen overtage en Formuemasse, maa han ogsaa overtage den paa denne hvilende Gæld. Den længstlevende maa altsaa med hele sin Formue baade den Del, der hidrører fra den afdøde, og sine egne Midler, uanset om det er Fælleseje eller Særeje, svare til alle den førstafdødes Forpligtelser foruden sine egne. Om Forpligtelserne rejser sig af Kontrakt eller Retsbrud, og om de er sikrede ved Pant eller ikke, er uden Betydning. Dog maa det her erindres, at han eller hans Bo ved det endelige Skifte overfor den førstafdødes Bo vil kunne gøre de i §§ 23 og 24 i Forslag til Lov om Ægteskabets Retsvirkninger hjemlede Erstatnings- og Vederlagskrav gældende, saaledes at saadanne Krav, der efter de der indeholdte Grundsætninger bør falde paa den førstafdøde, kommer til at ramme dennes Lod forud for den længstlevendes, jfr. ovenfor S. 21 om § 85 i Udkastet af 1918.